

Adolescence: Bir Suçun Anatomisi yahut Baba-Oğul İlişkilerinin Dijital Kültürel Serencamı

Adolescence: An Anatomy of a Crime, Or the Digital Cultural Trajectory of Father-Son Relationships

Yunus ERGEN

Araştırma Makalesi Research Article

Başvuru Received: 29.12.2025 ■ Kabul Accepted: 17.03.2026

ÖZ

Dijital kültürün gündelik yaşamı dönüştürme hızı, aile içi ilişkilerin yeniden tanımlandığı ve ebeveynliğin sürekli olarak müzakere edildiği bir toplumsal zemin oluşturmaktadır. Ebeveynlik rollerinin hiyerarşik dağılımını yeniden düşünmeyi zorunlu kılan bu zemin, aile içindeki aktörlerin konumlarının farklı açılardan sorgulanmasını da beraberinde getirmektedir. Bu çalışma, dijital kültürün hane içi tahakkümüyle büyük bir dönüşüm yaşayan ailenin en önemli aktörlerinden birisi olan ve çoğu kültürde anneden sonra ikinci planda konumlandırılan babaya odaklanmaktadır. Ailenin dijitalleşme sürecinde babayı merkeze alan çalışma, baba-oğul ilişkilerini/iletişimini derinleştirmeyi ve babalık (erkeklik) literatürüne medya ve iletişim disiplini çerçevesinde, dijitalleşmenin etkileri perspektifinde bir katkı sağlamayı amaçlamaktadır. Bu amaca ulaşmak için, Netflix'te yayımlanmasının ardından küresel ölçekte büyük bir etki uyandıran İngiliz yapımı Adolescence (2025) isimli dört bölümlük mini dizi merceğe alınmıştır. Nitel durum çalışması deseniyle yürütülen araştırmada, dizinin tüm bölümleri tematik analize tabi tutularak irdelenmiştir. Bu doğrultuda dizide ön plana çıkan farklı kuşaktan iki baba ve aynı kuşaktan iki oğul arasındaki ilişkiler çözümlenerek babaların erkek evlatlarıyla ilişkilerinde yaşadıkları problemler açığa çıkarılmıştır. Bulgular, geleneksel koruyucu babalık modelinin dijital dünyanın görünmez riskleri karşısındaki zayıflığını ve fiziksel güvenliğe dayalı geleneksel ebeveynlik anlayışının çevrimiçi tehditleri kavramakta yetersiz kaldığını göstermektedir. Dijital rehberlik kapasitesi geliştirebilen baba figürlerinin ise kuşaklar arası duygusal mesafeyi azaltma ve ilişkiyi onarma konusunda daha başarılı olabilecekleri anlaşılmaktadır. Araştırma, çağdaş zamanlarda babaların oğullarıyla sağlıklı ilişkiler kurabilmesi için dijital kültürün doğurduğu koşullara uyum sağlaması, öğrenmeye açık ve özeleştirel farkındalığı yüksek bir yapıya sahip olması gerektiğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Babalık, Baba-Oğul İlişkileri, Dijital Kültür, Aile, Adolescence.

ABSTRACT

The rapid transformation of everyday life by digital culture has reshaped family relationships and compelled continuous renegotiation of parenting roles. Within this shifting landscape, long-standing hierarchies of parenthood are increasingly questioned, rendering the father's position newly visible and open to scrutiny. This study focuses on the father, a central yet often secondary figure in many cultural contexts, whose role has been profoundly affected by the domestic dominance of digital culture. By centering the father within processes of family digitalization, this study seeks to deepen the analysis of father-son relationships and communication while contributing to scholarship on fatherhood and masculinity from a media and communication perspective attentive to digitalization. The four-episode British miniseries Adolescence (2025), which attracted significant global attention after its release on Netflix, serves as a case study. Employing a qualitative case study design, the research analyzed all episodes through thematic analysis. The relationships between two fathers from different generations and two sons from the same generation are examined to illuminate the difficulties that fathers encounter in their relationships with male children. The findings reveal that traditional protective fatherhood, grounded in physical safety and analog assumptions, struggles to address the less visible risks of digital environments. Fathers who can develop forms of digital guidance demonstrate greater potential to reduce intergenerational emotional distance and repair strained relationships. Overall, the study argues that contemporary fatherhood requires adaptation to digitally shaped conditions, openness to learning, and sustained self-critical awareness to maintain healthy relationships with one's sons.

Keywords: Fatherhood, Father-Son Relationships, Digital Culture, Family, Adolescence.

Giriş

“...Babalar hakkında yazmak daha zordur. Belki de annenizle aranızda görünmez bir göbek bağı varlığını çocukluğunuz boyunca sürdürdüğünü içindir; anne hep yanınızdadır, öğle yemeğini hazırlar, hastayken size o bakar, elini alnınıza koyar; anne, içinde yüzdüğünüz hava gibidir. Baba bambaşka bir şeydir- puslu, belirsiz ve karanlıktır, bazen korkutucudur, çoğu zaman ortada yoktur, sigarasının şnorkeline kenetlenerek başka sularda ve bulutlarda yüzer (Gospodinov, 2025, s. 140).”

Bulgar yazar Gospodinov'un bu ifadeleri, çağdaş zamanlarda babalığın algılanış ve temsil biçimlerine ilişkin önemli nüanslara işaret eder. Dünyanın neredeyse bütün coğrafyalarında kutsallıkatfedilenannefigürü çoğu kültürde bakım, yakınlık, sıcaklık ve süreklilikle ilişkilendirilirken baba figürü daha çok mesafe, otorite, soğukluk ve yokluk üzerinden tasvir edilegelmiştir. Tarihsel süreç içerisinde ailenin “reisi” olarak konumlandırılan babanın rolü ekseriyetle “eve ekmek getirme” ile ilişkilendirilmiş, duygusal alan ise yoğunlukla annenin hanesine yazılmıştır. Kadim bir niteliği haiz olan bu iş bölümü yahut rol dağılımı, kaçınılmaz bir şekilde babanın maddi (duygusallıktan uzak); anneninse manevi (aşırı duygusal) yönünü ön plana çıkarmıştır. Dolayısıyla Gospodinov'un anlatısında “puslu” bir figürle imgelenmesi, babalığın bir taraftan duygusal erişilmezliğine gönderme yaparken diğer taraftan kültürel sessizliğini de görünür kılmaktadır. Oysa babalığın, özellikle dijital kültürün hegemonyası altındaki günümüz toplumlarında, bu perspektifi aşan daha geniş manaları bünyesinde taşıdığı açıktır.

Babalığın gelişim sürecine odaklandığı *The life of dad: The making of a modern father* isimli kitabında Machin (2018), yarım milyon yıl önce evrimleşmeye başlayan babalığın tarihsel izleğinde değişmeyen iki temel görevinden bahseder. Machin'e göre “koruma” ve “öğretme” şeklinde beliren bu görevler, zamana ve mekâna bağlı olarak değişkenlik gösterse de mevcudiyetini sürdürmektedir. Babanın bu görevleri ifa etme biçimi ise zamanla çok boyutlu ve çetrefilli bir hâle

evrilmiştir. Modern baba bugün evladını fiziksel dünyanın tehlikelerine karşı korumanın yanında dijital uzamın komplike yapısına karşı da dirençli hâle getirmekle, en az anne kadar mükelleftir. Çocuğunun futbol topuna nasıl daha iyi vurması gerektiğini öğretmekle birlikte dijital uzam tehditlerini nasıl bertaraf etmesi gerektiğine yönelik yetkinlik kazanma ve kazandırma sorumluluğu, babanın da uhdesindedir. O hâlde, temel görevler aynı kalsa da bu görevlerin kapsamı ve mahiyeti baba için ciddi bir dönüşüm geçirmektedir. Mezkûr dönüşüme ayak uydurmak, babalığa atfedilen rollerin dönüşümünü de zorunlu kılmaktadır. Bu ise babalığın dijital kültürdeki toplumsal yansımaları üzerine yeniden düşünme gerekliliğini ortaya çıkarmaktadır.

Babalık üzerine düşünmek yahut Gospodinov'un deyimiyle “babalar hakkında yazmak” zordur. Fakat bu zorluğu aşmaya yönelik akademik/bilimsel çabanın varlığı, anneliğe gösterilen ilgi kadar yoğun olmasa da dikkat çekicidir. Bu çalışma ise bir figür olarak babayı ve bir olgu olarak babalığı odağına alarak popüler medya anlatıları üzerinden baba-oğul ilişkilerinin dijital kültürdeki serencamına projeksiyon tutmayı amaçlamaktadır. Çalışmada, dijital kültür ekseninde baba-oğul ilişkilerinin yapısını ve dönüşümünü açık biçimde görünür kılan Netflix yapımı İngiliz dizisi *Adolescence* (Barantini, 2025), nitel durum çalışması kapsamında incelenmek üzere seçilmiştir. Dört bölümden oluşan bu mini dizi, farklı kuşakları temsil eden iki baba ile aynı kuşaktan iki oğul arasındaki ilişkileri; iletişimsizlik, kırılmalık ve duygusal uzaklık gibi meseleler etrafında yansıtmaktadır. Dizinin asıl konusu baba-oğul ilişkisi olmasa da dijital kültürde değişen babalık rollerinin izdüşümlerini göstermesi açısından oldukça kıymetli bir anlatı inşa etmektedir. Nitekim dizide, annelik rollerinden ziyade “başka sularda ve bulutlarda yüzen” babalık rolleri, oğullarla yürütüle(meye)n ilişkiler üzerinden sorgulamaya açılmaktadır.

Mart 2025'te yayımlanmasının hemen ardından dünya çapında milyonlarca izleyiciye ulaşan *Adolescence*, gördüğü yoğun ilgiyle hem popüler/

ana akım medyada hem de akademik literatürde tartışılan bir yapım hâline gelmiştir. Popüler medyanın ilgisi daha çok erkek dünyasına ve manosfer alt kültürünün toksik yönlerine odaklanırken, bilimsel yazılar ise yoğunluklu olarak toplumsal cinsiyet, ergen dünyası ve akran zorbalığı zaviyesinden diziyi irdelemiştir. Diziyi konu edinen metinler elbette bu meselelerle sınırlı değildir. Erkeklik, incel kültürü, toksik erkeklik, hegemonik erkeklik, toplumsal cinsiyet, ırkçılık, zorbalık, akran zorbalığı, siber zorbalık, dijitalleşme, sosyal medya, dijital okuryazarlık gibi meseleleri dizi bağlamında analiz eden çalışmalar da bulunmaktadır. Bu metinlerde genellikle eğitim, emniyet, sağlık gibi toplumsal sistemler veya kurumlar sorgulamaya açılmıştır. Bunlar arasında aile kurumunu bizatihi odağa alan çalışmaya rastlanmamıştır. Aile ve onu oluşturan aktörlerin rollerine ilişkin tekil sorgulamalar dikkat çekse de bunların derinlikli ve bütüncül bir tablo ortaya koyduğunu söylemek güçtür. Nitekim ebeveyn-çocuk ilişkilerine dair yapılan analizler daha çok annelik ve annenin duygusal emeği gibi meseleler üzerinden çerçevelenmiştir. Dizi özelinde baba-oğul ilişkilerini merkeze alan bir çalışmaya ise rastlanmamıştır. Bu itibarla, çalışmanın baba-oğul ilişkilerinin popüler medya anlatılarındaki yansımalarını göstermesi, dijital kültürde değişen babalık rollerine yönelik yeni bakış açıları sunarak benzerlerinden ayrışması ve babalık literatürüne medya ve iletişim disiplini içerisinden katkı sağlaması öngörülmektedir.

Gelenekselden Dijitale Babalık Hâlleri

Modern babalık algısının temellerini atan tarihsel rolleri ve bu rollerin kültürel kodlarını anlamak, günümüzdeki süreklilikleri ve kırılmaları doğru bir zemine oturtmak açısından kritiktir. Endüstrileşmeyle pekişen ve yirminci yüzyıl boyunca baskın karakterini koruyan babalık modeli, babayı belirli sorumluluklar ve beklentilerle imleyerek çerçevelemiştir. Nitekim üretimin evden fabrikalara taşınmasıyla birlikte ev ve iş yaşamı keskin bir çizgiyle ayrılmış, erkeğin aile içindeki konumunda köklü değişiklikler yaşanmıştır. Erkek, ailenin dışında çalışarak ekonomik açıdan birincil figür olarak konumlanmış ve babalık

rolü, büyük ölçüde “evin geçimini sağlayan”, “eve ekmek getiren”, “aileyi geçindiren” işlevleriyle tanımlanır hâle gelmiştir (Bhat vd., 2025; Fox vd., 2023; Gökaliler & Özer, 2019; Morva & Ünlü, 2021; Reeves, 2025). Dolayısıyla baba evin dışında aileyi temsil ederken, evin içi ve çocuk bakımı büyük ölçüde annenin sorumluluk alanı olarak kodlanmıştır. Bu ekonomik role, babanın evrimsel süreçten miras aldığı “koruyucu” ve “öğretici” misyonlar da eklenmiştir (Machin, 2018). Özellikle hegemonik erkeklik inşasında babalık, ailenin kendisinden daha “zayıf” kabul edilen üyelerini (kadınlar ve çocuklar) dış dünyaya karşı koruma sorumluluğu ile özdeşleşmiştir (Doğan & Karaman, 2023; Sancar, 2020). Bu algının günümüzdeki yansımaları ise mevcudiyetini korumaktadır. Zira dijital yerli olarak adlandırılan genç kuşağın babalarını hâlen koruyucu, sert ve güçlü figürler olarak algıladığı, onları “aslan”, “dağ”, “demir” vb. metaforlarla tanımladığı görülmektedir (Batu vd., 2024). Babalığın bu modelinde duygusal yakınlık bir zayıflık belirtisi olarak algılanabildiğinden, sevgi ve şefkat gösterimi yoğunlukla annenin uhdesine bırakılmıştır. Ne var ki yirminci yüzyılın ikinci yarısından itibaren yaşanan toplumsal değişimler, bu katı ve mesafeli baba figürünü ciddi bir dönüşüm baskısı altına alarak “yeni” babalık rolleri/hâlleri üzerine tartışmalar yürütülmesine zemin hazırlamıştır (Balin, 2021; Çevik, 2025).

Babalık rolündeki kayda değer tarihsel dönüşümlerden biri, geleneksel “sağlayıcı” figürün yapısal değişimi ile ilişkilendirilmektedir (Finkel & Eddy, 2019). Aile içi etkileşim süreçlerine daha fazla katılan, ev içi görev paylaşımını benimseyen ve çocuğun yaşamına aktif bir şekilde dahil olan “ilgili babalık” figürünün yükselişi ile karakterize edilen (Akçınar, 2017; Diniz & Sepúlveda, 2022) bu değişimi tetikleyen temel dinamikler çeşitlilik göstermektedir. Buna karşın, alanyazında bazı etkenler üzerinde genel bir görüş birliği bulunduğu görülmektedir. Özellikle 1970’li yıllardan itibaren kadınların iş gücüne artan katılımı, ekonomik özgürlüklerini kazanmaları ve feminist hareketlerin toplumsal cinsiyet rollerini sorgulamaya açması gibi belirteçler, babalığın da tartışılmasını ve ona atfedilen rollerin yeniden

tanımlanmasını zorunlu kılmıştır (Çevik, 2025; Gökaliler & Özer, 2019; Machin, 2018; Morva & Ünlü, 2021; Reeves, 2025; Wang & Keizer, 2024). Öyle ki ağırlıklı olarak toplumsal cinsiyet tartışmaları çerçevesinde (Doğan & Karaman, 2023; Jordan, 2019; Tin & Alptekin, 2022) irdelenen bu “yeni” ve “ilgili” hâllerde babalık, bir sorumluluk ve otorite makamı olmaktan çıkarak, çocuk bakımında anneyle eşit rolleri benimseyen, duygusal bağı güçlü ve aile içi etkileşimi yoğun deneyimleyen bir modelle çerçevelenmiştir (Akçınar, 2017; Bozok, 2018; Çavuşoğlu, 2022; Karadağ & Akçınar, 2023; Kılıç & Şenol, 2025; Tol & Taşkan, 2018). İlgili modelde babanın varlığı, çocuğun sosyal etkileşim becerilerini zenginleştirmekte ve daha demokratik bir aile ortamının oluşmasına zemin hazırlamaktadır.

Öte yandan, söz konusu yeni babalık modeli ile toplumsal gerçeklik arasındaki çatışmanın devam ettiği söylenebilir. Zira çoğu toplumda anneler, kültürel ve kurumsal düzeyde hâlâ birincil ebeveyn olarak konumlandırılmakta ve çocuk bakımı temelde onların görevi olarak görülmektedir (Kılıç & Şenol, 2025). Bu nedenle, çocuğun bakımına aktif olarak katılan babalar genellikle istisnai olarak algılanmaktadır. İlgili babalık kültürü yaygınlaşsa da bu idealin pratikte tam anlamıyla hayata geçmesinin önünde “ataerkil zihniyet” ve kurumsal desteklerin yetersizliği gibi engeller varlığını devam ettirmektedir (Akçınar, 2017; Bozok, 2018; Machin, 2018; Morva & Ünlü, 2021; Tol & Taşkan, 2018). Bu engellere rağmen söz konusu yeni babalık modeli, dijitalleşmenin artan etkisiyle birlikte daha görünür hâle gelmekte ve yeni meydan okumalarla yüzleşmektedir.

Dijital kültürün yaygınlaşmasıyla, babalığa ilişkin tartışmalar -annelikte olduğu gibi- farklı veçhelere bürünmeye başlamıştır. Babalığın yeni hâllerine yönelik müzakereler dijital babalık, babalığın dijitalleşmesi yahut baba 2.0 (Cino, 2024; Scheibling, 2020, 2022) gibi kavramsallaştırmalar altında süregiderken, babalık literatürünün zenginleşmesini de sağlamıştır. Güncel araştırmalar, özellikle dijital medyada babalığın ne anlama geldiğine dair çeşitli anlatılar ve temsiller

inşa ederek babaların kendi kimliklerini anlama ve sergileme biçimlerine odaklanmıştır (Afifulloh, 2022; Beuckels & De Wolf, 2025; Diniz & Sepúlveda, 2022; Fox vd., 2023; Mancini vd., 2023; Scheibling & Marsiglio, 2021; Zestanakis, 2023). Kuşkusuz bu anlatılar ve performanslar, çoğu babaya babalık rolünü etkin ve sağlıklı bir biçimde yürütebilmesi için çeşitli avantajlar sağlamaktadır.

Paylaşılan tecrübelerden edinilen bilgiler sayesinde babalar, çocuklarıyla ilişkilerinde karşılaşılabilecekleri benzer durumlar hakkında fikir sahibi olmakta ve iyi baba olma idealine kendilerini daha yakın hissedebilmektedir (Bhat vd., 2025). Fakat bu idealize edilmiş dijital temsiller, babaların gerçek hayatta karşılaştığı zorluklar ve psikolojik yüklerle her zaman örtüşmemekte ve dijital kültür, babalık için yeni gerilimler yaratma tehdidini de bünyesinde barındırmaktadır. Bilhassa sosyal medyada ve bloglarda sergilenen idealize edilmiş babalık figürleri, babalar arasında bir sosyal karşılaştırma ve yetersizlik hissi yaratma potansiyelini haizdir. Zira bu platformların, babaların duygusal ihtiyaçlarını dolaylı biçimlerde ifade edip destek arayabildikleri alanlar olarak işlev görmesi, dijital etkileşimlerin çoğul ve çelişkili doğasının yadsınacağı anlamına gelmemektedir (Alvarez, 2025; Das & Hodkinson, 2020; Smith vd., 2022). Bu itibarla denilebilir ki dijitalleşmenin etkisiyle babalığın büründüğü yeni çehre ve buradan teşekkül eden dijital kültürel uzamdaki temsil biçimleri, bir taraftan gündelik hayattaki rollere rehberlik etme imkanını sağlarken diğer taraftan mevzu bahis rolleri karmaşıklıklaştırmaya tehdidini de taşımaktadır.

Netice itibarıyla babalık, geleneksel sağlayıcı figürden, dijital kültürel uzamla desteklenen ve şekillendirilen daha ilgili, duygusal ve eşitlikçi bir figüre doğru evrilmektedir. Lakin bu dönüşümün doğrusal bir ilerleme şeklinde gerçekleşmediğinin akılda tutulması gerekir. Farklı babalık pratikleri çoğu durumda eş zamanlı olarak varlığını sürdürmekte, bağlama göre öne çıkmakta ve zaman zaman birbiriyle gerilimli biçimde iç içe geçmektedir. Bu nedenle çağdaş babalık, tek tip bir modele indirgenemeyecek, kültürel, sınıfsal

ve bireysel dinamikler tarafından sürekli yeniden kurulan çok boyutlu bir performans alanı yahut değişkenli bir süreç olarak değerlendirilebilir. Bu süreçte dijital aygıtlar vazgeçilmez bir konuma yükselmiş olsa da babalara yönelik dijital müdahalelerin ve bu alandaki bilimsel araştırmaların, annelere kıyasla yeterli düzeyde olmadığı anlaşılmaktadır (Beuckels & De Wolf, 2025; Xie vd., 2023). Nitekim yapay zekâ tarafından üretilen görsellerde dahi babalığın hâlâ “yapım aşamasında” ve “yüzü olmayan” bir kimlik olarak temsil edilmesi (Wierzbinski, 2023), bu rolün toplumsal olarak tam anlamıyla yerleşik bir zemine yaslanmadığını ve bilimsel müzakereye açık olduğunu göstermektedir. Bu durum, babalığın dijital evriminin, teknoloji, kültür ve kişisel deneyimlerin kesişiminde yer alan karmaşık ve çok boyutlu bir olgu olarak mevcudiyetini koruduğunu ve üzerine daha sık araştırmalar yapılması gereken bir mesele olduğunu ortaya koymaktadır.

Şok, Keder ve Çaresizlik: Adolescence Ne Anlatıyor?

Mart 2025'te Netflix'te yayımlanan İngiliz yapımı *Adolescence* (Barantini, 2025), gösterime girdiği andan itibaren geniş bir toplumsal yankı uyandırmıştır. Gazetecilerden akademisyenlere, ebeveynlerden politika yapıcılara kadar farklı kesimleri harekete geçiren yapım üzerine yoğun tartışmalar yürütülmüştür (Floriani vd., 2025; Ging & Baker, 2025). Dizi, İngiltere'de yaşayan 13 yaşındaki erkek çocuk Jamie Miller'in, okul arkadaşı olan bir kızı bıçaklayarak öldürmesini konu edinmektedir. Ancak anlatı, esasen klasik bir “katil kim?” sorusuna yanıt aramanın ötesinde işlenen cinayetin muhtelif sebeplerine projeksiyon tutmaktadır (Purdy, 2025; Reintjes vd., 2025; Yel, 2025).

Adolescence, temel olarak dijital kültürde kuşaklar arasında açılan derin uçurumu ve bunun yetişkin dünyasında meydana getirdiği şok, keder ve çaresizlik hissini merkeze almaktadır. Dizinin rahatsız edici gücünün, Jamie'nin bilinçli olarak sevgi dolu, “normal” bir aileden gelen bir çocuk olarak tasvir edilmesinden kaynaklandığı

söylenebilir. Zira Jamie'nin babası (Eddie Miller), klasik anlatıda alışlageldiği üzere şiddet eğilimli bir figür değildir. Aksine “elinden gelenin en iyisini yapan, çalışkan bir baba” olarak sunulmaktadır (Purdy, 2025). Benzer bir sunumun, dizinin bir diğer önemli baba figürü olan ve cinayeti soruşturan baş dedektif Luke Bascombe için de geçerli olduğu ifade edilebilir. Bu zemin üzerine inşa edilen dizi, Jamie'nin internetin “manosfer” (erkek dünyası, erküre), “incel” (istemsiz bekarlık) kültürü ve “red pill” (kırmızı hap) akımı gibi kadın düşmanı söylemleriyle nasıl radikalleştiğini gözler önüne sermektedir (Bell, 2025; Grey, 2025; Sevindi & Akalın, 2025; Yılmaz, 2025).

Anlatının en dikkat çekici yönlerinden biri, ebeveynlerin, özellikle de babaların, çocuklarının dijital sosyalleşme ve benlik oluşumu süreçlerinden, kullandıkları şifreli emoji dilinden ve maruz kaldıkları dijital tehlikelerden neredeyse tamamen habersiz olmalarıdır (Gilmour, 2025; Horeck, 2025; Yel, 2025). Bu durum, gençlerin dijital dünyalarında onlara “güvenilir birer yoldaş” ol(a)mayan yetişkinlerin yaşadığı derin ilişki/iletişim kopukluğunu ortaya koymaktadır (Reintjes vd., 2025). Üstelik bu kopukluk aile içiyle sınırlı kalmamakta, kurumsal düzeyde de kendini göstermektedir. Nitekim dizi, polis, adli psikolog ve öğretmen gibi meslekleri icra eden profesyonellerin bağlı olduğu emniyet, sağlık ve eğitim gibi kurumların da gençlerin dijital yaşamları karşısında nasıl yetersiz kaldığını betimlemekte (Gilmour, 2025; Horeck, 2025) ve bir anlamda bu kurumların da sorgulanmaya açılmasını sağlamaktadır. Bu kurumsal “çaresizlik”, dizideki baba figürlerinin duygusal bağlantı kurmadaki başarısızlığını yansıtarak, mevcut kurumsal yapıların genç erkeklerin dünyasını anlamadaki yetersizliğini ima etmektedir. Bu tablo, yetişkin izleyicide “yıkıcı bir seyir” (Singh, 2025) ve “bir umutsuzluk çılgılığı” (Hogan, 2025) olarak karşılık bulmaktadır.

Kaleme alınan bilimsel yazıların önemli bir kısmı diziyi akran zorbalığı, sosyal dışlanma, duygusal ihmal ve kimlik krizi gibi psikososyal faktörler çerçevesinde analiz etmektedir (Floriani vd.,

2025; Özgür & Uysal, 2025). Bununla birlikte farklı yönleri eğilen çalışmalar da mevcuttur. Sözgelimi Grey (2025), Jamie'nin beyazlığının (ırksal üstünlüğünün) ona nasıl "yas tutulabilir" bir statü kazandırdığını ve trajedisini toplumsal bir başarısızlık olarak çerçevelediğini savunmaktadır. Bu odaklanma Horeck (2025) tarafından, anlatının cinayete kurban giden kız çocuğundan uzaklaşarak failin acısına kayması olarak eleştirilir. Furlano (2025) ise bu dinamiği toplumsal cinsiyet ekseninde derinleştirerek, aileyi bir arada tutma ve duygusal enkazı toplama görevinin neredeyse tamamen kadın karakterlere yüklendiğine dikkat çekmektedir. Benzer bir izlek Ging ve Baker (2025) ile Roberts ve arkadaşlarının (2025) çalışmalarında da görülmektedir. Bu çerçevede erkek dünyası, erkek egemenliği, toksik erkeklik, patriyarka, erkek mağduriyeti, anti-feminizm gibi meseleler dizi ekseninde irdelenerek toplumsal cinsiyet tartışmalarına yönelik yeni bakış açıları geliştirilmektedir.

Adolescence üzerine yürütülen bu tartışmalar, dijital kültürün tehlikeleri, akran zorbalığı, toplumsal cinsiyet, sosyal dışlanma, kimlik, benlik, erkeklik, ırk gibi meseleler üzerine önemli içgörüler sunmaktadır. Ne var ki bu tartışmaların çoğu, dizinin merkezinde yer alan baba-oğul ilişkilerinin özgün dinamiklerini, genellikle "ebeveyn-çocuk" gibi daha geniş bir kategori içinde ele almakta veya ikincil bir tema olarak konumlandırmaktadır. Oysa anlatıda önemli bir yer işgal eden babaların rolü, bu genel kategorilerin içerisinde değerlendirilemeyecek kadar özgül ve kritik bir öneme sahiptir. Babasının kendi babası tarafından dövülmesinden kaynaklanan travmatik geçmişi (Furlano, 2025), oğlu futbolda hata yaptığında hayal kırıklığıyla "başını başka tarafa çevirmesiyle" somutlaşan koşullu sevgisi (Floriani vd., 2025) ve Jamie'nin sorgusu sırasında kameranın uzunca bir süre odaklandığı baba Eddie'nin yüzünde beliren çaresizlik (Horeck, 2025), Jamie'nin dijital dünyada sığınak aramasının temelini oluşturan duygusal ihmalin en net göstergeleridir. Dedektif Bascombe'un oğlu Adam'a yönelik "mesafeli" tavrı ve yeteri kadar iyi baba olmadığı düşüncesi ise baba-oğul ilişkilerinin çetrefilli boyutunu yansıtan

bir diğer önemli belirteçtir. Söz konusu spesifik dinamiklerin, diziyi irdelleyen metinlerde derinlikli bir şekilde çerçevelendiğini söylemek ise güçtür.

Yöntem

Bu araştırma, dijital kültürde babalık ve baba-oğul ilişkilerinin boyutlarını *Adolescence* dizisi ekseninde analiz etmeyi amaçlamaktadır. Araştırmada, amacı açıklamaya yardımcı olması açısından şu sorulara yanıt aranmıştır:

AS1: Dijital kültürde babalık temsilleri nasıl çerçevelenmektedir?

AS2: *Adolescence* dizisinde babalara hangi roller atfedilmektedir? Bu roller, babaların oğullarıyla sürdürdükleri ilişkiyi nasıl etkilemektedir?

AS3: Babaların dijital rehberliğinin oğullar için önemi nedir?

Araştırma, nitel durum çalışması (vaka analizi) deseni ile yürütülmüştür. Bu desen, güncel bir olgunun kendi doğal bağlamı içinde ayrıntılı biçimde çözümlenmesine imkân tanıyan ve olgu ile bağlam arasındaki sınırların kesin olarak ayrıştırılmadığı durumlarda özellikle tercih edilmektedir (Baskarada, 2014; Heale & Twycross, 2018; Stake, 2008; Yin, 2017). Araştırılan olguyu bütünsel bir perspektifle anlamaya yönelmesi, durum çalışmalarının temel özelliğidir (Creswell, 2013; Merriam, 2018). Bu itibarla, araştırmanın olgusunu dijital kültürde babalık ve baba-oğul ilişkileri temsil ederken; bağlamını, bahsi geçen olguyu somutlaştıran *Adolescence* dizisi oluşturmaktadır. Dizideki babalık rollerinin, kuşaklar arası duygusal mesafe ve iletişim biçimlerini belirgin şekilde ortaya koyması, araştırmanın tek bir durumu merkeze alarak derinlemesine yürütülmesine olanak sağlamaktadır. Bu nedenle araştırmada tek ögeli durum çalışması deseni benimsenmiştir (Yin, 2017). Dizinin tüm bölümleri, farklı kuşaklara mensup iki baba ve iki oğul arasındaki ilişkileri merkeze alan anlatı örnekleri sunduğundan amaçlı örnekleme stratejisi işe koşulmuştur.

Araştırmanın verileri, doküman incelemesi tekniğiyle derlenmiştir. Doküman incelemesi araştırılan olguya ilişkin bilgi içeren yazılı, görsel ya da işitsel materyallerin sistematik biçimde analizini kapsamaktadır (Şimşek & Yıldırım, 2000). Bu doğrultuda, dizinin dört bölümünün metinsel içeriği, karakter etkileşimleri ve dramatik çözümler, doküman olarak kabul edilmiştir. Bölümlerin her biri, babaların dijital kültür bağlamında konumlanışını, oğullarıyla kurdukları veya kuramadıkları iletişim biçimlerini ve değişen babalık rollerinin yansıtılma biçimlerini açığa çıkarmaya elverişli birer veri kaynağı niteliğindedir. Söz konusu verileri analiz etmek içinse tematik analizden istifade edilmiştir. Verilerin belirlenen anlam örüntüleri ve temalar doğrultusunda düzenlenip yorumlanması, tematik analizin ana amacıdır (Braun & Clarke, 2022). Bu çalışmada tematik analiz, dizinin dört bölümünde tekrar eden anlam örüntülerini, ilişkisel dinamikleri ve dijital kültür bağlamında babalık temsillerini açığa vurma amacıyla kullanılmıştır. Araştırma geçerliliğini sağlamak amacıyla ise akran geribildirim (peer debriefing) stratejisi uygulanmıştır (Janesick, 2015; Spall, 1998).

Adolescence Dizisinde Babalık Hâlleri, Baba-Oğul İlişkileri ve Dijitalleşme

Adolescence, babalığın yeniden müzakere edildiği bir anlatı alanı inşa etmektedir. Bu alanda geleneksel babalık rolleri dijital kültürle çarpışmakta, iletişim kanalları tıkanmakta ve nesillerdir aktarılan duygusal miras, trajik sonuçlarla gün yüzüne çıkmaktadır. Günümüz babalarının yaşadığı bu derin varoluşsal sancılar ve bunun oğullarla süregiden ilişkilere nasıl yansıdığı, araştırma kapsamında yapılan analiz sonucunda dört tema etrafında ele alınmıştır.

Mesafeli Koruyuculuktan Kaygılı Kırılganlığa: Kriz Anlarında Baba Olmak

Dizi, birbirinden farklı iki baba figürünü ön plana çıkarmaktadır. Bir tarafta işlenen cinayeti soruşturan baş dedektif Luke Bascombe, diğer tarafta failin babası Eddie Miller. Luke, oğlu Adam ile arasına profesyonel ve duygusal bir mesafe koyan, ebeveynlik sorumluluğunu tam anlamıyla yerine

getiremediğini düşünen bir baba figürü olarak belirirken; Eddie, oğlu Jamie'nin masumiyetine sarsılmaz bir inanç duyan, onu her şeye rağmen korumaya odaklanmış ve elinden gelenin en iyisini yaptığına inanan bir baba figürünü temsil etmektedir. Dizinin odağında doğrudan babalık ve baba-oğul ilişkileri yer almasa da açılış sahnesi, bu konuya ciddi anlamda önem atfedildiğini göstermektedir. Nitekim dizi Adam'ın babası Luke'a gönderdiği bir sesli mesajla başlar: "Günaydın baba. Yine midem kötü. Okula gitmesem olur mu? Lütfen." Luke bu mesajı olumsuz tepkiyle karşılar: "Yuh. Tanrım". Bu kısa ve küçümseyici tepki, duygusal bir ihtiyaca karşı gösterilen sabırsızlığı ve ilgisizliği ortaya koymaktadır. Ses kaydını çalışma arkadaşı Misha Frank'a da dinletir. Frank "Çok kararlı. Gitmek istemiyor" şeklinde tepki gösterince Luke, oğlunun talebiyle kişisel olarak ilgilenmek yerine, sorumluluğu doğrudan eşi Tracy'e devreder: "Tracy halleder, okula gönderir. İnsan kendini tanımalı." Bu ifade, Luke'un ebeveynlik görevlerini ve duygusallığı sistematik olarak eşine devrettiğini göstermektedir. Bu diyalogun, modern babalıkta sıklıkla rastlanan, profesyonel kimliğin baba kimliğinin önüne geçtiği ve duygusal sorumluluktan kaçınan mesafeli bir babalık modelini temsil ettiği söylenebilir.

Luke'un mesafeli baba duruşunun karşısında, Eddie Miller'ın babalığı, oğlu Jamie'nin kriziyle birlikte mutlak bir koruyuculuk rolüyle şekillenmektedir. Jamie'nin tutuklandıktan sonra sürekli olarak "Babamı istiyorum" demesi ve kendisine atanan kurumsal müşahit yerine annesini değil de babasını tercih etmesi, baba figürüne duyulan temel güvenin ve sığınağın bir göstergesidir. Eddie ise bu güveni karşılıksız bırakmaz. Zira oğlunun "Bir şey yapmadığıma inanıyor musun?" sorusuna verdiği tereddütsüz yanıt, onun babalık anlayışının temelini oluşturur: "Tabii ki inanıyorum. Oğlum değil misin?" Bu, kanıta değil, babalığın doğasından kaynaklanan kimliğe dayalı bir inançtır. Ne var ki bu sarsılmaz duruş, avukatla konuştuğu anda kırılgan bir yüzleşmeye dönüşür:

Eddie: Bak, ne yapacağımı hiç bilmiyorum. Yani... Ne diyeceğim?

Avukat: Onun yerine yanıt vermeyin yeter. Tamam mı? Kendiniz olun. Babası olduğunuzu biliyoruz. Sindirmeye çalışmanız normal. Şok olmanız normal. İnsan olmanız normal. Tamam mı?

Eddie: Ama bu normal değil ki. ...Hiç karakola gelmemiştim.
Avukat: Yaparsınız.

Eddie: Hata yapıp oğlumu etkilemek istemiyorum. Anladın mı? ...Korkudan ölüyorum. O iyi bir çocuk. Ben de iyi bir babayım. Anlıyor musun?

Eddie'nin bu itirafı, onun koruyucu rolünü ne denli içselleştirdiğini ve bu rolün başarısız olma ihtimalinden duyduğu derin korkuyu ve kaygıyı aşikâr eder. Bununla birlikte, iyi bir baba olduğuna yönelik güçlü inancını da yansıtır. Fakat sorgu odasında Jamie'nin suçunu kanıtlayan videonun gösterilmesi, Eddie'nin koruyucu baba figürünün aniden ve trajik bir şekilde yıkılmasına sebep olur. İnancının temelsiz kaldığını gören Eddie'nin ilk fiziksel tepkisi, kendisine uzanan oğlunun dokunuşundan kaçmak olur. Bu anlık geri çekilme, ihanete uğramışlık ve şokun bedensel bir yansımasıdır. Kaçışın hemen ardından gelen çaresiz sarılma, babalık içgüdüünün ve oğluna duyduğu sevginin akıl ve mantığın ötesinde olduğuna işaret eder. İnancın yıkılışını daha da mutlak kılan ise bu sarılma anında Jamie'nin, inkâr edilemez kanıta rağmen dile getirdiği son ifadedir: "Baba, ben yapmadım. Ben bir şey yapmadım." Bu son ifade, oğlunun masumiyetine olan inancını sarsmakla birlikte onu tanıdığına dair düşüncelerini de sekteye uğratır. Dolayısıyla Jamie'nin suçunun kanıtlanması, Eddie'yi derin bir kafa karışıklığı ve acı içinde bırakır. Birbirine pek de yakın olmayan Eddie ve Luke'un babalık hâlleri, ilerleyen bölümlerde dijital kültürel uzama temasla birlikte daha karmaşık ve görünmez zorluklarla derinleşmektedir.

"Sen bana hiç 'oğlum' demezsin": Yetersizlik Hissi, Dijital Cehalet ve Tersine Rehberlik

Dizinin ikinci bölümü, Luke ile Adam arasındaki baba-oğul ilişkilerine eğilmektedir. Bu açıdan bölüm, stratejik bir önemi haizdir. Öyle ki Luke ve oğlu Adam arasında gerçekleşen diyaloglar, dijital kültürün kuşaklar arasında meydana getirdiği devasa bilgi ve iletişim uçurumunu ortaya çıkarmaktadır. Babanın otoritesinin sarsıldığı bu yeni alanda, oğulun rehberliğine muhtaç kalması, "tersine rehberlik" olgusunu somutlaştırmaktadır.¹ Bu dinamik, çağdaş babalığın en temel meydan okumalarından biri olan çocuğunun dijital dünyasını anlama ve ona ayak uydurma zorunluluğunu imlemekle birlikte babanın yetersizlik hissiyatını derinleştiren bir unsur olarak da aktarılmaktadır.

İlk bölümde olduğu gibi ikinci bölüm de Luke ile Adam arasındaki sesli mesajla açılır. Bu defa mesajı gönderen baba Luke'tur: "Adam, okulun önündeyim. Sınıfa gelmem gerekecek, tamam mı? Söz seni rahat bırakacağım". Birkaç saniyelik bu ileti esasen Luke ile Adam arasındaki ilişkinin seyrine dair önemli detayları barındırır. Nitekim iletinin içeriği, bir babanın oğlunu görmek için duyduğu özlem yahut doğal temas isteğinin ötesinde, mücbir hâlin ifşası mahiyetindedir. Luke, oğlunun sınıfına görev icabı gelmesi gerektiğini belirtirken oğlunun rahatsız olabileceğini düşünerek öncesinden ona uyarıda bulunur. Bu uyarı, baba-oğul ilişkisinde süregiden gerilimi, mesafeyi ve çekingenliği açığa çıkarmaktadır. Zira iletişimin başlangıç cümlesi bile Luke'un oğluna karşı duyduğu rahatsız etme korkusu ve duygusal mesafeyi ele vermektedir. Duygusal yakınlığın yerini bir anlamda profesyonel nezaket almaktadır. Luke'un üslubu, meslektaşına ya da herhangi bir tanıdığa hitap ediyormuşçasına nötr ve kontrollüdür. Dolayısıyla bölümün açılış sahnesi,

1 Tersine mentorluk olarak da bilinen bu olgu, yaşça daha genç ve tecrübesiz bireylerin, hiyerarşik olarak daha üst konumdaki deneyimli kişilere veya kendilerinden büyüklere özellikle teknoloji, dijitalleşme ve yeni kuşak eğilimleri gibi konularda rehberlik ettiği bir öğrenme sürecine tekabül eder. Geleneksel mentorluğun aksine, burada bilgi akışı aşağıdan yukarıya doğru, yani tecrübesizden tecrübeliye doğru gerçekleşir.

basit bir sesli mesaja karşılık gelmez. Baba ile oğul arasındaki duygusal kopukluğu ve iletişimdeki resmiyeti de ifade eder. Mezkûr kopukluk, Adam'ın babasıyla özel olarak konuşmayı istemesi üzerine farklı bir anlam kazanır. Adam'ın isteği, Luke'u oldukça şaşırtır.

Luke'un soruşturmada yetersiz kalmasının nedenini, dijital dünyayı ve onun şifreli dilini anlamamasına bağlayan Adam, babasına sosyal medyadaki gizli dili ("ince", "manosfer", "kırmızı hap" ve "mavi hap" referansları, farklı renklerdeki kalp emojilerinin anlamları) tercüme ederken bir "dijital rehber" rolü üstlenir. Luke'un "Beynim bunları almıyor. Dediklerini anlamıyorum" şeklindeki çaresizliği, geleneksel otorite figürü olan babanın, oğlunun dünyasında nasıl aciz kaldığını gösterir. Baba-oğul arasındaki güç dinamiği değişimini en keskin şekilde ortaya koyan an, Adam'ın babasına, "Batırmanı izlerken utandım" demesidir. Bu ifade, durumu dijital cehaletin bir adım ötesine taşır:

...

Adam: Ne yaptığını hepimiz biliyoruz baba [Jamie'nin işlediği cinayeti kasteder]. Neyse, sana söylemek istedim. Batırmanı izlerken utandım. Özür dilerim.

Luke: Dileme. Batırdım doğru. Bak... Bu Instagram meseleleri seni etkiliyor mu?

Adam: Konu ben değilim.

Luke: Biliyorum. Etkiliyor mu oğlum?

Adam: Sen bana hiç "oğlum" demeysin. Başkalarına dersin ama bana demeysin.

Luke: Tamam, özür dilerim.

Adam: Yok... Insta'm var, paylaşım yapmıyorum.

Luke: Ve iyisin değil mi?

Adam: Evet, iyiyim.

Luke: Tamam, bak. [Elini oğlunun omzuna koyar.] Teşekkür ederim. Tamam mı? Çok sağ ol.

Adam: Tamam. Ne demek. Gideyim de dersin sonuna yetişeyim.

Luke: Tamam, gidebilirsin. Teşekkür...

Adam'ın, babasının hatalarına dikkat çekerek utancını dile getirmesi, baba otoritesinin dijital ve kurumsal baskılar karşısında yaşadığı aşınmayı simgelemektedir. Öte yandan, Luke'un hatasını anında kabul etmesi, çağdaş babalık rolünün artık kusursuzluk anlatısından ziyade kırılabilirliğin kabulü temelinde yeniden kurulduğunu düşündürmektedir. Oğlunun Instagram kullanımı hakkındaki soruyu kaçamak bir şekilde yanıtlaması, dijital dünyanın çocukların içsel yaşamında erişilmez bir kapalı alana dönüştüğünü ve babanın bu alana nüfuz etme yetersizliğini vurgulamaktadır. Adam'ın, babasının kendisine "oğlum" hitabını kullanmaması yönündeki serzenişi ise aralarındaki duygusal uzaklığın somut ve dilsel bir göstergesi olarak öne çıkmaktadır. Babanın dilediği özür ve fiziksel temas arayışı, ilişkide sınırlı da olsa bir onarım potansiyeline işaret etmektedir. Ne var ki sahnenin genelinde babalık figürünün kırılabilir, reaktif ve duygusal bağ kurma noktasında zorlanan bir yapı arz ettiği anlaşılmaktadır.

Adam'ın dijital alışkanlıklarını anlamaya çalışması, Luke'un uzun süredir ertelenmiş bir yüzleşme eşiğine geldiğini göstermektedir. Dijital sembolleri, mesaj pratiklerini ve ergenler arasında dolaşıma giren söylemleri kavrayamadığını fark ettiğinde, babalık rolünün gerektirdiği rehberlik kapasitesinin zayıflığını da kabul etmek zorunda kalır. Oğlunun "sen bana hiç 'oğlum' demeysin" ifadesi, bu yetersizlik hissini soyut bir duygu olmaktan çıkarıp ilişkiye doğrudan yansıyan bir hâle dönüştürür. Luke'un özür dilemesi ve iletişimi sürdürme çabası duygusal mesafenin artık taşınmaz bir ağırlığa ulaştığına işaret eder. Bu farkındalığın hemen ardından Luke'un ortağı Frank'la konuşmasında dile getirdiği "Bazen onun babası olmaya uygun olmadığını düşünüyorum" cümlesi basit bir itiraf olmaktan öte profesyonel kimliğin ardına gizlenen kırılabilirliğin görünür kılınmasıdır. Oğluya yaptığı kısa konuşmayı "son zamanlardaki en uzun konuşma" olarak nitelemesi de var olan bağın ne kadar zayıf olduğunu düşündürür.

Günün sonunda Luke'un oğlu Adam'a patates kızartması ismarlamayı teklif etmesi, söz konusu farkındalığın davranış düzeyine taşındığını gösteren anlamlı bir adım olarak dikkat çekmektedir. Bu jest, baba figürünün mesafe ve otoriteye dayalı eski konumundan uzaklaşarak ilişki kurma iradesi taşıyan daha esnek bir tutuma yöneldiğini düşündürür. Ne var ki bu sahne, kesinleşmiş bir dönüşümden çok, farkındalıkla açılan kırılmalı bir eşik olarak da okunabilir. Luke'un mesleki kimliği, duygusal kontrol ve profesyonel mesafe üzerine kuruludur. Bu nedenle oğluya kurduğu bu yakınlık, kalıcı bir değişimin başlangıcı olabileceği gibi, geçici bir sarsıntının sonucu olarak da değerlendirilebilir. Zira anlatı, Luke'un kendi yetersizliğiyle yüzleştiğini açık biçimde ortaya koysa da bu yüzleşmenin sürdürülebilir bir babalık pratiğine dönüşüp dönüşmeyeceğini kesinleştirmez. Bu bağlamda bölüm, baba-oğul ilişkileri zaviyesinden bakıldığında, babaların dijital kültürde çocuklarına rehberlik edebilmesi için kendi cehaletleriyle yüzleşmelerinin ve çocuklarından öğrenmeye açık olmalarının önemli olduğunu gösterir. Ayrıca ilişkiyi belirleyen mesafenin dijital bilgi eksikliğinden ziyade yerleşik rol alışkanlıkları ve uzun süredir devam eden duygusal uzaklıkla birlikte şekillendiğini de ima etmektedir.

Öte yandan dizinin işaret ettiği kırılmayı, tek başına dijital dünyaya yabancı kalmış bir babalığın sonucu olarak okumak da doğru olmayacaktır. Nitekim dijital rehberliğin eksikliği önemli bir zafiyet olarak görünse de anlatı baba-oğul ilişkisindeki mesafenin daha eski ve derin bir zemine dayandığını düşündürmektedir. Çevrimiçi dünyanın karmaşık etkileri, çoğu durumda zaten sınırlı kalmış duygusal temas, iletişim yoksunluğu ve geleneksel erkeklik beklentileriyle birleşerek belirleyici hâle gelir. Bu nedenle dijital okuryazarlık çağdaş babalık için gerekli bir yeterlilik olarak ortaya çıkmakta fakat ilişkinin sağlıklı biçimde kurulmasını tek başına garanti etmemektedir. Dizide görünür olan kriz, dijital cehalet ile kökleşmiş ilişkisel kırılmaların kesişiminde şekillenmekte, babalığın hem duygusal hem kültürel hem de teknolojik boyutlarıyla birlikte yeniden düşünülmesini zorunlu kılmaktadır.

Makulü ve Makbulü Aramak: Oğulun Gözünden Erkeklik ve Babalık

Üçüncü bölüm, odağını Jamie'nin terapi seanslarına çevirerek, baba-oğul ilişkisindeki duygusal mesafenin kökenlerine iner. Jamie'nin perspektifinden, babası Eddie'den ve dedesinden devralınan geleneksel erkeklik kodlarının, oğul üzerinde nasıl bir beklenti baskısı ve derin bir yetersizlik hissi yarattığı derinlemesine tahlil edilir. Bu itibarla bölüm, Eddie'nin "iyi bir baba" olma çabasının, oğlu tarafından algılanış biçimini ve bu çabanın duygusal çehresini ortaya koyar. Klinik psikolog Briony Ariston ile gerçekleşen son terapi seansında Jamie, babasını ve dedesini basitçe "erkekler" olarak tanımlar. Briony'nin bu tanımı "erkeksi" sözcüğüyle ilişkilendirerek sunduğu "tamir" ve "spor" gibi geleneksel erkeklik alanlarını onaylaması, ailenin erkeklik anlayışının ne kadar katı ve duygusal ifadeye kapalı bir yapıda olduğunu gösterir. Bu tanım, sevgi ve ilginin belirli performans alanlarıyla sınırlı olduğu, duygusal yakınlığın ise "garip" karşılandığı bir aile dinamiğini imler:

...

Briony: Baban komik midir?

Jamie: Bazen.

Briony: Sevgi gösterir mi?

Jamie: Hayır, garip.

...

Briony: Dedeni babana mı benzetiyorsun?

Jamie: Bilmem.

Briony: Söyledikleri, yaptıkları şeylerden mi? Baban ve deden nasıl insanlar?

Jamie: Erkekler.

Briony: Peki. 'Erkeksi' kelimesi uygun olur mu?

Jamie: Sen söyledin.

Briony: Erkeksi kelimesi bana tamir becerisini çağrıştırıyor. Zanaatı sevdiklerini. Spor sevdiklerini, mahalle barına gitmeyi.

Jamie: Evet. Bar değil ama evet.

Briony: Baban bara gitmiyor mu?

Jamie: Yok, gitmez. Dedişkom kadar gitmez yani.

Bu diyalog, aile içinde kuşaklar boyunca aktarılan erkeklik normlarının nasıl içselleştirildiğine dair önemli nüanslar barındırmaktadır. Jamie'nin babasını ve dedesini tanımlarken tek kelimeyle "erkekler" demesi, erkeklik kavrayışının onun zihninde belirgin bir davranış repertuarı üzerinden şekillendiğini göstermektedir. Briony'nin yönlendirmesiyle açılan bu repertuar, ailenin erkek figürlerine atfedilen temel özelliklerin maddi ve bedensel pratiklerle ilişkilendirildiğini ortaya koymaktadır. Jamie'nin babasını dedesi kadar "bara gitmeyen" biri olarak konumlandırması ise davranış düzeyinde farklılıklar bulunsu da babasını aynı erkeklik çizelgesine yerleştirdiğini düşündürmektedir. Bu durum, dizideki babalık temsili bireysel karakter özelliklerinden ibaret olmadığını, çocukların babalarını değerlendirirken ellerindeki referans çerçevesinin geleneksel erkeklik normları tarafından belirlendiğini de göstermektedir. Jamie'nin ilerleyen sahnelerde dile getirdiği yetersizlik ve utanç duygularının, tam da bu normatif erkeklik skalası üzerinden anlam kazandığı görülmektedir. Bu itibarla söz konusu diyalog, erkeklik ve babalık rollerinin nasıl erken yaşta kategorize edildiğini ve baba-oğul ilişkilerindeki gerilimlerin hangi kültürel kodlarla beslendiğini açığa çıkarmaktadır. Jamie'nin babasıyla ilişkisindeki en çarpıcı anı ise çocukluğundaki futbol maçlarıdır:

...

Briony: Spora ilgin yok mu?

Jamie: Yok.

Briony: Hiçbir spora mı?

Jamie: Evet, pek iyi değildim ama beden eğitiminden çıkmada iyiyim.

Briony: Nasıl çıkıyorsun?

Jamie: Baş ağrısı, bacak incinmesi, karın ağrısı. "Hocam başım dönüyor, otursam?" falan.

Briony: Baban bu konuda ne düşünüyor?

Jamie: Babamın... Haberi yok. Sportif falan olmadığını biliyordu. Eskiden beni futbola götürürdü. Şey... Cumartesi

futbola giderdik. Bana... Tezahürat falan ederdi, ama... Ama yapamadığımda... Gözünü kaçırdı.

Briony: Görmemiş gibi mi yapardı?

Jamie: Herhalde. Ya da surat ifadesini görmemi istemiyordu. Üzgün olduğunu.

Briony: Üzgün mü?

Jamie: Bilmiyorum. Utandığını görmememi.

Briony: O utancı gördüğünde ne hissediyordun?

Jamie: "Utanmamıştır" demen gerek.

Briony: Öyle mi?

Jamie: Evet. "Utanmamıştır, sana öyle gelmiştir Jamie" demen gerek. Yoksa böyle düşünmüyor musun? "Kendi çocuğundan utanmaz"

Briony: Başkaları öyle mi dedi.

Jamie: Söylenmesi gereken şey.

Briony: Yalan olmaz mı?

Jamie: Hayır. Bilmem, yalanı sevmem.

Görüşmenin bu kısmı, sportif başarısızlık deneyiminin oğul açısından nasıl derin bir duygusal kırılana dönüşüğünü gösterir. Jamie'nin futbolda iyi oynayamadığı anlarda babasının "gözünü kaçırdığını" söylemesi, baba-oğul ilişkisinde söze dökülmeyen duyguların belirleyiciliğine işaret eder. Bu kaçınmanın Jamie tarafından "utanç" olarak yorumlanması ise babasının beklentilerini karşılayamama kaygısının onda bıraktığı yıpratıcı izleri açıkça ortaya koyar. Jamie'nin nefesinin hızlanması ve konuşurken duraksaması, bu anının çocukluk dönemine ait bir kırılma olmaktan çok, benlik algısını hâlâ etkileyen bir mesele olduğunu hissettirir. Dikkat çeken bir diğer nokta, Jamie'nin terapistine nasıl yanıt vermesi gerektiğini dikte etmesidir: "“Utanmamıştır, sana öyle gelmiştir Jamie” demen gerek... ‘Kendi çocuğundan utanmaz.’" Bu ifade, yaşadığı gerçeği anlatırken aynı anda o gerçeğin hangi çerçevede yorumlanmasını arzu ettiğini de gösterir. Jamie, acı veren bir deneyimi dillendirdikten sonra bile, "makul" ve "makbul" bir baba-oğul ilişkisi anlatısının korunmasını ister.

Bu tutum, gerçek deneyimi ile özlemini duyduğu ilişki modeli arasındaki farkı fark ettiğini, lakin bu farkı kabullenmenin ağırlığıyla baş etmekte zorlandığını düşündürür. Böylelikle diyalog, hem babanın duygusal geri çekilişinin çocuğun özsaygısı üzerindeki etkisini hem de Jamie'nin idealize ettiği baba figürüyle yaşadığı gerçeklik arasındaki mesafeyi görünür kılar.

Seansın sonunda Jamie'nin yaşadığı kriz, babasıyla kuramadığı duygusal bağın uzun süredir biriken ağırlığını dışa vuran bir kırılma niteliği taşır. “Babama iyi olduğumu söyle!” şeklinde tekrar eden çılgınlıkları, işlediği suçun yarattığı travmadan bağımsız bir biçimde, Jamie'nin temel arzusunun hâlâ babası tarafından görülme, kabul edilmek ve onaylanmak olduğunu düşündürür. Bu talebin yoğunluğu, yetersizlik duygusunun çocuğun kişiliğinde ne kadar köklü bir yer tuttuğunu ve babasının karşısında “iyi” olma gereksiniminin bir kimlik beklentisine dönüştüğünü ortaya koyar. Seansın kontrolünü tamamen kaybetmesi, baba-oğul ilişkisindeki görünmez çatlakların psikolojik düzeyde yarattığı baskının taşınamaz hâle geldiğini gösterir. Jamie'nin tekrarlayıcı çağrılar, Eddie'nin iyi niyetli fakat geleneksel normlarla biçimlenmiş babalık pratiğinin oğlunda bıraktığı duygusal tahribatı görünür kılar. Bu açıdan seansın tamamı, Jamie'nin kırılganlığını merkeze alırken, izleyiciyi aynı zamanda Eddie'nin babalığıyla yüzleşmeye hazırlayan bir eşiğe de taşır. Dolayısıyla anlatı, Jamie'nin krizini merkeze koyarak, bir yönüyle çocukluk döneminde içselleştirilen erkeklik ve yeterlilik beklentilerinin, diğer yönüyle de bu beklentiler karşılanmadığında ortaya çıkan derin boşluğun izini sürmeyi mümkün kılar.

Çözülme ve Hesaplaşma: Dijital Kültürde Baba Olmanın Zorlukları

Dizinin son bölümü, Eddie'nin ellinci yaş gününde yaşananları aktarmaktadır. Cinayetin üzerinden 13 ay geçmiştir. Jamie, suçunu henüz kabul etmemiştir. Bölüm, Eddie'nin koruyucu babalık anlayışının çöktüğü, dijital kültürün gerçekleriyle hesaplaşmak zorunda kaldığı ve kendi ebeveynlik pratiklerini sorgulamaya tabi tuttuğu çözülme anını irdelemektedir. Bu doğrultuda iyi niyetin

ve geleneksel babalık rollerinin, dijital uzamın karmaşık tehlikeleri karşısında ne kadar yetersiz kalabileceği bölümün ana odağıdır.

Bölüm şok edici bir sahneyle açılır. Eddie'nin minivanının üzerine spreylen boyayla yazılmış “sübyancı” ifadesi kızı Lisa tarafından fark edilir. Bu görüntü, Jamie'nin işlediği suçun hukuki bir süreç olmaktan çok, ailenin gündelik yaşamına sert bir biçimde sızan bir damgalamaya dönüştüğünü gösterir. Suçun yankılarının evin sınırlarını aşarak toplumsal/kolektif algıya yansımaları, Eddie'nin yıllardır kurmaya çalıştığı “iyi bir baba” ve “sağlam bir aile” anlatısını sarsan dışsal bir basınca dönüşür. Eddie'nin, eşi Manda'nın farklı bir şehre taşınma fikrine gösterdiği yoğun direnç ve olayla ilgili her konuşmadan kaçınması ise bu baskı karşısında içine girdiği inkâr ve çaresizlik döngüsünün en somut işaretleridir. Söz konusu döngü, bölümün ilerleyen sahnelerinde Jamie'nin doğum gününü kutlamak amacıyla babasını arayarak savunmasını değiştireceğini söylemesiyle farklı bir boyut kazanır:

Jamie: Baba?

Eddie: Efendim?

Jamie: Şey... Bugün bunun konuşulacağı gün değil ama yeni oldu ve...

Eddie: Ne oldu evlat? Söyle. Doğum günüm olduğunu unut. Ne oldu?

Jamie: Şey... Duruşma yaklaştıkça düşündüm ve... Savunmamı değiştireceğim. Alo? Baba? Üzgünüm ama “Suçluyum” diyeceğim.

Bu itirafın ardından Eddie'nin telefondaki uzun süren sessizliği, oğlunun masumiyeti üzerine kurduğu tüm beklentilerin çöktüğüne ve koruyucu baba mitinin artık taşınamaz hâle geldiğine işaret eder. Babaya dair otorite, koruma, inanç, rehberlik gibi sembolik tüm sınırları müphemleştiren bu sessizlik, Eddie'nin uzun süredir kaçındığı gerçeklikle nihai bir hesaplaşma yaşadığını göstermektedir. Takip eden sahnelerde eşi Manda ile aralarında geçen uzun konuşma ise genelde ebeveynliğin özelde de Eddie'nin babalığının otopsisine dönüşür:

...

Manda: Odasından hiç çıkmıyordu. Eve gelip kapıyı çarpıyor, doğruca üst kata bilgisayarına gidiyordu. Gece birde ışığını görüyordum. Kapısına vurup diyordum ki... "Jamie, hadi oğlum. Yarın okulun var." O zaman ışığını kapatıyordu ama hiçbir şey demiyordu.

Eddie: Biz bir şey yapamazdık. Bugünlerde bütün çocuklar böyle. Odalarında ne izledikleri belli değil. Yani belki porno, belki başka bir şey. Telefonumda çıkan adamı hatırla. Kadınlara nasıl davranılmalı, erkekler nasıl adam olmalı falan. Spor salonuyla ilgili bir şeye bakıyordum. Sürekli gözümüz üzerinde olamaz canım.

Manda: Hemen parlayan bir çocuk. Sen de öylesin.

Eddie: Öyle deme. Benden almamıştır, değil mi? Benden mi aldı?

Manda: Hayır. Ama bazen durdurmalıydık diye düşünüyorum. Görmeli, duymalıydık.

Eddie: Böyle düşünemeyiz. ...Bizim suçumuz değil. Kendimizi suçlayamayız.

Manda: Ama onu biz yaratmadık mı?

Eddie: Ben onun yaşındayken babam beni döverdi. Bazen kemeriyle vururdu da vururdu. Kendime söz verdim. "Ben çocuklarıma bunu yapmayacağım." Asla yapmamaya karar verdim. Ve yapmadım değil mi? Ondan iyi olmak istedim. Ama olabildim mi? Ondan iyi miyim?

Manda: Çabaladın. İkimiz de çabaladık.

Eddie: Evet, çabaladım. Futbola götürdüm. Daha sağlam olur diye düşünerek. Ama bok gibi oynuyordu. Her seferinde kaleye geçiriyorlardı. Diğer babalar ona gülerken sahanın kenarında duruyordum. Bana baktığını hissediyordum. Ben ona bakamıyordum Mand. Kendi oğluma bakamıyordum.

Manda: Sana hayrandı.

Eddie: Boks dersine de götürdüm. Faydası olur dedim. Ama on dakika sürdü.

Manda: Biliyorum.

Eddie: Alt katta resim de çizdi.

Manda: Hatırlıyorum.

Eddie: Mutfak masasında oturup resim çizdi. İyi çiziyordu, değil mi?

Manda: Çok seviyordu.

Eddie: İyi çiziyordu. Seviyordu. Saatlerce çiziyordu. Sonra

bıraktı. Bilgisayar istedi, aldık. Masasını da aldık. Klavyesini, kulaklığını, her şeyini. Onunla futbol oyunu oynuyordum. Hatırlıyor musun?

Manda: Evet.

Eddie: Sonra işlerim açıldı. Altıda çıkıp akşam sekize kadar dönmüyordum.

Manda: Ben erken geliyordum ama faydam olmadı.

Eddie: İyi bir anne oldun. İyi bir annesin. Belki ben dikkatimi tam veremedim. Ama sonuçta odasıdaydı. Güvende olduğunu sandık.

Manda: Evet.

Eddie: Öyle sandık, değil mi? İçeride ona ne zarar verecekti ki? Doğru şeyi yaptığımızı sandık.

Manda: İyi bir anne oldum.

Eddie: Evet.

Manda: İyi bir anneyim. Sen de iyi bir babasın. Çok iyi bir baba. Ama onu biz yarattık.

Eddie: Babamın yarattığı bensem... benimki nasıl bu oldu?

Manda: Gel. Yapacağı şeyi bilmiyorduk. İnanmayacağını bildiği için ifadesinde seni istedi. Onu koruyacağını düşündü.

Eddie: Korumalı mıydım?

Manda: Koruyamazdın.

Eddie: Koruyabilir miydim?

Manda: Hayır.

Eddie: Daha çok mu uğraşmalıydık?

Manda: "Belki de uğraşmalıydık" diye düşünmemiz bence daha iyi olur. Bence böyle düşünmemizde sakınca yok.

Eddie: Hâlâ o küçük çocuğu görüyorum. Biraz şapşal. Demirlerden sarkıyor. Alt katta canavar resimleri çiziyor. Dondurma yiyor.

Eddie ile Manda arasında gelişen bu konuşma, dijital çağda ebeveynliğin sınırlarını aşındıran yapısal dönüşümü ve baba-oğul ilişkisinin nasıl sessizce çözülmeye başladığını aktarır. Jamie'nin uzun süre odasına kapanması, dış dünyayla bağlarını ekran üzerinden kurması ve ailesiyle iletişimin giderek azalması, dijital kültürün gençler açısından sunduğu alternatif sosyalleşme alanının

aile içi etkileşimi nasıl zayıflattığının kuvvetli bir örneğidir. Anne, oğlunun bu içe kapanışını fark etmiş olsa da davranışı anlamlandırmakta zorlanır. Baba ise bu durumu çağın “normal” bir sonucu olarak yorumlar. Böylece dijital yalnızlık, ebeveynler için hem görünür hem görünmez olan ikili bir duruma dönüşür. Nitekim fark edilen ancak yeterince müdahale edilmeyen bir uzaklaşma biçimi yansıtılır. Diğer taraftan bu konuşma, geleneksel babalık anlayışının dijital çağ karşısındaki kırılganlığını da açık eder. Babanın fiziksel güvenliği hâlâ yeterli gördüğü, çocuğun odasında oluşunu “güvende” olmakla eşdeğer saymasıyla gerekçelendirilir. Oysa dijital kültürde asıl risk, fiziksel mekânın ardına gizlenen ve ebeveynlerin fark edemediği çevrimiçi ilişkiler, içerikler ve yönlendirmelerdir. Bu nedenle, geleneksel koruyuculuk modeli günümüz koşullarında işlevsizleşmekte, ebeveynliğin odağı fiziksel tehditlerden çok dijital etkileşimlerin niteliğini anlamaya kaymaktadır. Baba bu değişimi kavramakta zorlandığı için kendisini çaresiz, yetersiz ve gecikmiş hisseder.

Diyalogdaki hesaplaşma aynı zamanda babalık mirasının kuşaklararası boyutunu da görünür kılar. Baba, kendi çocukluğunda maruz kaldığı olumsuz ebeveynlik örüntülerini tekrarlamamak üzerine kurduğu babalık modelinin yeterli olmadığını fark eder. Ne var ki şiddetten kaçınmak, duygusal ihtiyaçları gözetmek için tek başına yeterli değildir. Dijital çağın gerektirdiği takip, rehberlik ve duygusal erişilebilirlik gibi yeni babalık pratikleri onun repertuarında eksiktir. Bu farkındalık, babanın kendisini suçlu veya yeterince hazırlıklı olmayan bir ebeveyn olarak görmesine yol açar. Dahası ebeveynlerin bu kritiği, dijital kültürde çocuk yetiştirmenin belirsizlik ve suçluluk duygusuyla iç içe geçen yapısını da ortaya koyar. Çocuğun davranışlarına yönelik “görmeliydik, duymalıydık” hissi ile “bizim suçumuz değil” savunusu arasında gidip gelen bir gerilim söz konusudur. Bu, ebeveynliğin dijital çağda sürekli olarak yeniden tanımlanan sorumluluklar alanına dönüştüğünü ve ebeveynlerin kendilerini net bir zemine yaslayamadıklarını gösterir. Baba, oğlunun geçmişteki masum hâlini hatırladıkça

kendi ebeveynlik pratiğini daha sert bir eleştiriye tabi tutar ve dijital kültürün yeni dinamiklerini anlamadaki eksikliğin bedelini oğlunun davranışları üzerinden hesaplamaya başlar. Bu itibarla diyalog, baba-oğul ilişkilerindeki kırılmanın tek bir olayla değil, yıllar içinde fark edilmeden biriken duygusal mesafe, iletişimsizlik ve dijital yalnızlıkla şekillendiğini açığa çıkarır. Ayrıca çağdaş babalığın, geçmiş kuşaklardan devralınan kalıpların çok ötesinde, dijital kültürün hızla değişen yapısına duyarlı yeni bir farkındalık ve mihmandarlık gerektirdiğini düşündürür. Bu yönüyle son bölüm, anlatıya yansıyan baba-oğul iletişimsizliğinin yapısal nedenlerini görünür hâle getirir.

Sonuç

Adolescence, dijital kültürde babalığın karşılaştığı içsel çatışmaları, duygusal kırılganlıkları ve iletişimsel açmazları ele alan güçlü bir anlatı sunmaktadır. Baba onayının çocuk üzerindeki belirleyici etkisi, kuşaklar arası iletişim kopukluğu, geleneksel erkeklik normlarının yüklediği baskı ve dijital dünyanın görünmez duvarları, diziyi çağdaş baba-oğul ilişkilerini anlamak açısından değerli bir kültürel metne dönüştürmektedir. Eddie Miller'in giderek çözülen babalığı ile Luke Bascombe'nin geç de olsa onarım yönünde açılan ilişkisi, babalığın sabit bir rol olmaktan çıkıp değişen dünyanın dinamiklerine uyum sağlamayı zorunlu kılan bir süreç hâline geldiğini ortaya koymaktadır. Bu açıdan dizi, çocukların yaşamlarının ekranların karşısında akıp gittiği günümüzde, ebeveyn sevgisinin tercüme gücünü kaybetmesi hâlinde anlamını yitirebileceğini hatırlatmaktadır.

Dizideki baba figürleri, dijital çağda babalık hâllerinin çeşitliliğini göstermesi açısından önemlidir. Eddie Miller, fiziksel güvenliği önceleyen geleneksel babalığın tipik bir örneğidir. Tehditleri dışarıda aramakta, çocuğun iç dünyasında gelişen kırılmaları ise gecikmiş bir farkındalıkla kavramaktadır. Bu model, dijital uzamın görünmez risklerini algılamakta zorlandığı için çocukla arasındaki uzaklığı fark etmeden derinleştirmektedir. Bascombe ise duygusal açıdan daha mesafeli bir baba profili çizse de

kendi yetersizliğini kabul ettiği noktada dönüşme kapasitesi açığa çıkmaktadır. Dijital kültürün karmaşık kodlarını oğlundan öğrenmesi ise babalığın öğrenmeye kapalı bir kimlik olmadığını, sürekli yeniden kurulan bir ilişkiselliği barındırması gerektiğine işaret etmektedir.

Babalık rollerinin ilişki dinamikleri üzerindeki etkisi, dizinin en belirgin tartışma alanlarından biridir. Eddie'nin geleneksel erkeklik kalıplarına yaslanan yaklaşımı, oğlunun performansına duyarlı, kırılgan bir bağ üretmektedir. Jamie'nin taşıdığı yetersizlik duygusu ve babasının gözündeki değerini ispat etme çabası, bu ilişkinin görünmez yüklerini açığa çıkarmaktadır. Bascombe ile Adam arasındaki ilişki ise duygusal mesafe ile potansiyel yakınlık arasında salınmaktadır. Baba kendi sınırlarını fark ettikçe oğluya yeniden bağ kurabileceği bir alanı da keşfetmektedir. Bu iki örnek, babalığın salt ebeveynlik pratiklerinden ibaret olmadığını, oğlun duygusal evreninde bıraktığı izlerin de ilişkiyi belirlediğini göstermektedir.

Dizide işlenen dijital rehberlik meselesi, çağdaş babalığın en kritik bileşenlerinden biri olarak okunabilir. Zira Luke'un oğlundan öğrenmesi, kuşaklar arası bilgi akışındaki yön değişikliğini ve babanın rehberliğinin artık her zaman "öğreten" konumundan gelmediğini vurgulamaktadır. Bu karşılıklı öğrenme hâli, ilişkide yeni bir yakınlık zemini oluşmasına imkân tanımaktadır. Eddie ve Jamie örneğinde ise bu alan bütünüyle boş kalmıştır. Eddie'nin dijital dünyaya dair farkındalığının zayıflığı, oğlunun çevrimiçi ortamlardaki kırılganlığını gözetmesini güçleştirmekte ve aile içi iletişim boşluklarını derinleştirmektedir. Bu durum, dijital çağda babalığın fiziksel koruma üzerinden tanımlanamayacağını ve çocuğun dijital evrenine eşlik etme gerekliliğini aşikâr kılmaktadır.

Netice itibarıyla *Adolescence* modern babalığın dönüşen doğasını, dijital kültürün ilişki biçimleri üzerindeki etkilerini ve duygusal kırılganlığın aile bağlarını nasıl biçimlendirdiğini açık bir biçimde ortaya koymaktadır. Anlatı, babalığın artık tek bir kalıba sığmadığını belirginleştirmektedir. Babalık,

toplumsal normların, teknolojik dönüşümlerin ve bireysel ihtiyaçların kesişiminde yeniden müzakere edilen bir süreç olarak konumlanmaktadır. Dizi, bir taraftan ebeveynliğin iyi niyetle yürütülen ama çoğu zaman anlamını yitiren çabalarına ayna tutarken, diğer taraftan dijital çağda sağlıklı baba-oğul ilişkileri için empatiye, farkındalığa ve karşılıklı öğrenmeye dayalı yeni bir dil geliştirilmesi gerektiğini tartışmaya açmaktadır. Gelecek araştırmaların, dijital kültürde babalık pratiklerini farklı sosyo-kültürel araştırma grupları üzerinden incelemesi, dijital rehberlik, çevrimiçi radikalleşme ve erkeklik performansları arasındaki ilişkileri nitel saha verileriyle desteklemesi ve kurgu ile gerçeklik arasında karşılaştırmalı çözümlemeler yapması, bu araştırmanın sonuçlarını genişleterek alanyazına önemli katkılar sağlayacaktır.

Kaynaklar

- Afifulloh, M. (2022). The representation of fatherhood identity on Netflix cinema. *Pioneer: Journal of Language and Literature*, 14(1), 298-313. <https://doi.org/10.36841/pioneer.v14i1.1713>
- Akçınar, B. (2017). *Türkiye'de ilgili babalık ve belirleyicileri* (Araştırma No. 1; Türkiye'de babalığı anlamak). AÇEV.
- Alvarez, V. A. (2025). "I am in charge of the whole family operation": Gendered norms and negotiations in digital parenting in Denmark. *Feminist Media Studies*, 1-20. <https://doi.org/10.1080/14680777.2025.2473394>
- Balin, H. (2021). Aile içi rollerde babalığın önemi. *Çocuk ve Medeniyet*, 6(11), 55-81.
- Barantini, P. (Direktör). (2025). *Adolescence* [Broadcast]. <https://www.netflix.com/search?q=adoles&jbv=81756069>
- Baskarada, S. (2014). *Qualitative Case Study Guidelines* (SSRN Scholarly Paper No. 2559424). Social Science Research Network. <https://papers.ssrn.com/abstract=2559424>
- Batu, M., Öksüz, B., & Kayacan, Ş. (2024). Dijital

- yerlilerin ebeveyn algısı: ZMET tekniği ile bir analiz. *İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(1), 73-100.
- Bell, D. P. (2025). 'He should've killed your ass': Notes on Black women deserving death in the Black manosphere. *European Journal of Cultural Studies*, 13675494251364727. <https://doi.org/10.1177/13675494251364727>
- Beuckels, E., & De Wolf, R. (2025). Social media influencers as new agents on parenthood? A systematic literature review of parent influencer research and a future research agenda. *Information, Communication & Society*, 28(4), 744-762. <https://doi.org/10.1080/1369118X.2024.2334913>
- Bhat, K. S., Madhiwalla, N., & Kumar, N. (2025). "Fatherhood is a unique experience": Visibilizing and contextualizing paternal care work. *Proc. ACM Hum.-Comput. Interact.*, 9(7), CSCW226:1-CSCW226:28. <https://doi.org/10.1145/3757407>
- Bozok, M. (2018). *Ebeveynlik, erkeklik ve çalışma hayatı arasında Türkiye'de babalık* (Araştırma No. 2; Türkiye'de babalığı anlamak). AÇEV.
- Braun, V., & Clarke, V. (2022). *Thematic analysis: A practical guide*. SAGE.
- Cino, D. (2024). "You'll learn to be the best dad ever!" A parenting app as a digital "more-knowledgeable-other" at the transition to fatherhood. *Studi Sulla Formazione/Open Journal of Education*, 27(2), Article 2. <https://doi.org/10.36253/ssf-15487>
- Creswell, J. W. (2013). *Nitel araştırma yöntemleri: Beş yaklaşıma göre nitel araştırma ve araştırma deseni*. Siyasal Kitabevi.
- Çavuşoğlu, Ç. (2022). Youtube platformunda katılımcı kültür bağlamında babalık temsilleri. *İstanbul Arel Üniversitesi İletişim Çalışmaları Dergisi*, 10(21), 49-80.
- Çevik, İ. (2025). Tarihi seyrinde değişen aile ve postmodern babalık. *Türkiye Din Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, 19, 185-216. <https://doi.org/10.53112/tudear.1658071>
- Das, R., & Hodkinson, P. (2020). Affective coding: Strategies of online steganography in fathers' mental health disclosure. *New Media & Society*, 22(5), 752-769. <https://doi.org/10.1177/1461444819869611>
- Diniz, E., & Sepúlveda, R. (2022). Depicting #fatherhood involvement on Instagram: Caregiving, affection, and stimulation. *Communication & Society*, 35(4), 1-18. <https://doi.org/10.15581/003.35.4.1-18>
- Doğan, N., & Karaman, E. D. (2023). Toplumsal cinsiyet rollerini tersinden anlamlandırmak: Babalık ve erkeklik rolünün reklamlar üzerinden analizi. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, 36, 809-824. <https://doi.org/10.29000/rumelide.1369120>
- Finkel, J., & Eddy, A. (2019). *The life of dad: Reflections on fatherhood from today's leaders, icons, and legendary dads*. Adams Media.
- Floriani, R., Anggawirya, A. M., Sijabat, S., Istiqomah, N., & Giovani, E. (2025). An exploration of adolescent psychological issues in the Netflix series Adolescence (2025). *Lingua Franca*, 4(1), 67-80. <https://doi.org/10.37680/linguafranca.v4i1.7332>
- Fox, A. K., Hoy, M. G., & Carter, A. E. (2023). An exploration of first-time dads' sharenting with social media marketers: Implications for children's online privacy. *Journal of Marketing Theory and Practice*, 31(2), 185-196. <https://doi.org/10.1080/10696679.2021.2024441>
- Furlano, M. (2025). Manosphere creep: Emotional and hermeneutic labour in Netflix's Adolescence. *European Journal of Cultural Studies*, 13675494251357738. <https://doi.org/10.1177/13675494251357738>

- Gilmour, J. (2025). Narrative matters: Adolescence in the manosphere – a perfect storm? *Child and Adolescent Mental Health*, 30(3), 320-322. <https://doi.org/10.1111/camh.70012>
- Ging, D., & Baker, C. R. (2025). Rogue readings of a flashpoint moment: The double-edged sword of Adolescence. *European Journal of Cultural Studies*, 13675494251367597. <https://doi.org/10.1177/13675494251367597>
- Gospodinov, G. (2025). *Bahçivan ve ölüm*. Metis.
- Gökalliler, E., & Özer, A. (2019). Baba 2.0: Dijital dönüşüm ile değişen baba rolü üzerine bir araştırma. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, 2019(48), 388-403.
- Grey, C. (2025). The racial optics of crisis: Racialized innocence and the politics of care in adolescence. *European Journal of Cultural Studies*, 13675494251364728. <https://doi.org/10.1177/13675494251364728>
- Heale, R., & Twycross, A. (2018). What is a case study? *Evidence-Based Nursing*, 21(1), 7-8. <https://doi.org/10.1136/eb-2017-102845>
- Hogan, M. (2025). 'Unnervingly on-the-nose': Why Adolescence is such powerful TV that it could save lives. *The Guardian*. <https://www.theguardian.com/tv-and-radio/2025/mar/17/adolescence-netflix-powerful-tv-could-save-lives>
- Horeck, T. (2025). 'A howl of despair': The affective politics of Netflix's Adolescence. *European Journal of Cultural Studies*, 13675494251353570. <https://doi.org/10.1177/13675494251353570>
- Hu, J., Ye, M., Wan, H. & Leong, W. (2026). The impact of digital reverse mentoring on older adults' digital literacy: Mediating roles of self-perceptions of aging and self-efficacy. *Innovation in Aging*, 10(3). 10.1093/geroni/igag001.
- Janesick, V. J. (2015). Peer debriefing. İçinde G. Ritzer (Ed.), *The Blackwell encyclopedia of sociology*. John Wiley & Sons. <https://doi.org/10.1002/9781405165518.wbeosp014.pub2>
- Jordan, A. (2019). *The new politics of fatherhood: Men's movements and masculinities*. Palgrave Macmillan.
- Karadağ, A., & Akçınar, B. (2023). Babaların toplumsal cinsiyet rolleri ve çocuklarının uyumlu sosyal davranışı arasındaki ilişkide çocuk yetiştirme tutumunun rolü. *Gelişim ve Psikoloji Dergisi*, 3(6), 97-106. <https://doi.org/10.51503/gpd.1092754>
- Kılıç, S., & Şenol, D. (2025). Geleneksel babalıktan yeni babalığa; Babaların çocuk bakımına katılımı. *Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(1), 166-181.
- Kiş, N. (2018). Yenilikçi bir mentorluk yaklaşımı: Tersine mentorluk. *The Journal of International Scientific Researches*, 3(3), 205-213. <http://dergipark.org.tr/tr/doi/10.23834/isrjournal.423866>
- Machin, A. (2018). *The life of dad: The making of a modern father*. Simon and Schuster.
- Mancini, V. O., Takeda, R., Nagar, A., & Robison, B. W. S. (2023). "Connection, community and convenience": A case study of a Facebook group for fathers navigating parenthood. *Health Promotion Journal of Australia: Official Journal of Australian Association of Health Promotion Professionals*, 34(4), 702-713. <https://doi.org/10.1002/hpja.727>
- Merriam, S. B. (2018). *Nitel araştırma: Desen ve uygulama için bir rehber* (S. Turan, Çev.). Nobel Akademik Yayıncılık.
- Morva, O., & Ünlü, D. G. (2021). Babalık da yaparım kariyer de!: Blogger babalar ve erkekliğin kurucu rollerinden babalık üzerine. *Moment Dergi*, 8(1), 227-245. <https://doi.org/10.17572/mj2021.1.227245>

- Özgür, H. O., & Uysal, M. T. (2025). Sosyal medya ve akran zorbalığı ilişkisi bağlamında "Adolescence" dizisinin sosyolojik analizi. *TRT Akademi*, 10(24), 444-471. <https://doi.org/10.37679/trta.1670889>
- Purdy, N. (2025). Adolescence – lessons for pastoral educators ... and parents? *Pastoral Care in Education*, 43(2), 157-161. <https://doi.org/10.1080/02643944.2025.2500227>
- Reeves, R. V. (2025). *Adamlar ve oğullar: Modern erkek neden zorluk çekiyor, bu konu neden önemli ve bu konuda ne yapılmalı?* (C. Şeref, Çev.). Ketebe.
- Reintjes, C., Behrens, D., Thiersch, S., Idel, T.-S., & im Brahm, G. (2025, Temmuz 31). *Adolescence as a mirror of key societal issues -rethinking education in a critical-constructive manner why the Netflix series Adolescence urgently reminds us that we must understand the digital world of children and adolescents a statement*. <https://doi.org/10.13140/RG.2.2.33342.19524>
- Roberts, S., Fairchild, J., Keleher, H., Trott, V., & Wescott, S. (2025). 'Adolescence', manufactured outrage and instructed victimhood: How the discourse on boys' alienation is fuelled by anti-feminist agendas. *European Journal of Cultural Studies*, 13675494251371661. <https://doi.org/10.1177/13675494251371661>
- Sancar, S. (2020). *Erkeklik: İmkansız iktidar -Ailede, piyasada ve sokakta erkekler-* (5. bs). Metis.
- Scheibling, C. (2020). The culture of fatherhood 2.0: Exploring the "tiny public" of dad bloggers in North America. *Feminist Media Studies*, 20(6), 813-830. <https://doi.org/10.1080/14680777.2019.1617764>
- Scheibling, C. (2022). Application: Inside the "brotherhood of fatherhood": Notes on doing ethnography in the Dad 2.0 Community. In K. Adamsons, A. L. Few-Demo, C. Proulx, & K. Roy (Eds.), *Sourcebook of family theories and methodologies: A dynamic approach* (pp. 169–175). Springer International Publishing. https://doi.org/10.1007/978-3-030-92002-9_11
- Scheibling, C., & Marsiglio, W. (2021). #HealthyDads: "Fit Fathering" discourse and digital health promotion in dad blogs. *Journal of Marriage and Family*, 83(4), 1227-1242. <https://doi.org/10.1111/jomf.12743>
- Sevindi, M. İ., & Akalın, A. (2025). Netflix dizisi Adolescence (2025) bağlamında incel ve red pill akımlarının kurgusal temsili. *Selçuk İletişim*, 18(2), 590-613. <https://doi.org/10.18094/josc.1699644>
- Singh, A. (2025). Adolescence, Netflix review: Stephen Graham's terrifying drama will chill the blood of any parent. *The Telegraph*. <https://www.telegraph.co.uk/tv/2025/03/19/adolescence-review-it-will-chill-the-blood-of-any-parent-of/>
- Smith, I., Youssef, G. J., Shatte, A., Teague, S. J., Knight, T., & Macdonald, J. A. (2022). "You are not alone": A big data and qualitative analysis of men's unintended fatherhood. *SSM- Qualitative Research in Health*, 2, 100085. <https://doi.org/10.1016/j.ssmqr.2022.100085>
- Spall, S. (1998). Peer Debriefing in Qualitative Research: Emerging Operational Models. *Qualitative Inquiry*, 4(2), 280-292. <https://doi.org/10.1177/107780049800400208>
- Stake, R. E. (2008). Qualitative case studies. İçinde N. K. Denzin & Y. S. Lincoln (Ed.), *Strategies of qualitative inquiry* (ss. 119-149). Sage Publications.
- Şimşek, H., & Yıldırım, A. (2000). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (2. bs). Seçkin Yayıncılık.
- Tin, N., & Alptekin, D. (2022). Tarihsel süreçte babalık deneyimlerinin toplumsal cinsiyet analizi. *Sosyoloji Dergisi*, 43, 155-191.

Tol, U. U., & Taşkan, D. (2018). *Erkeklik ve babalık hâlleri* (Araştırma No. 3; Türkiye'de babalığı anlamak). AÇEV.

Wan, H., & Wang, H. (2026). The impact of digital reverse mentoring on the digital integration of older adults in Macao. *Family Relations*, 75(2), 1529–1543. <https://doi.org/10.1111/fare.70125>

Wang, L., & Keizer, R. (2024). Drivers of intimate fatherhood in contemporary China: Childhood experiences, social media, and partner encouragement. *Journal of Family Research*, 36, 211–228. <https://doi.org/10.20377/jfr-1022>

Wierzbński, R. (2023). “Dadificial” intelligence. Fatherhood from the Midjourney perspective. *Social Communication*, 24(1), 1–10. <https://doi.org/10.57656/sc-2023-0001>

Xie, E. B., Jung, J. W., Kaur, J., Benzies, K. M., Tomfohr-Madsen, L., & Keys, E. (2023). Digital parenting interventions for fathers of infants from conception to the age of 12 months: Systematic review of mixed methods studies. *Journal of Medical Internet Research*, 25, e43219. <https://doi.org/10.2196/43219>

Yel, A. M. (2025). *Ergenlik, manosfer ve emojilerin dili*. <https://bianet.org/yazi/ergenlik-manosfer-ve-emojilerin-dili-306152>

Yılmaz, M. M. (2025). Yalnızlık, akran zorbalığı ve “ıncel” kültürü gölgesinde büyümeye çalışmak: Adolescence dizisi üzerine bir inceleme. *Medya Okuryazarlığı Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 90–92. <https://doi.org/10.5281/ZENODO.15827992>

Yin, R. K. (2017). *Case study research and applications: Design and methods* (6. bs). SAGE Publications.

Zestanakis, P. (2023). “Affluent and tender online”: Instagramming celebrity, masculinity, and fatherhood in contemporary greece. *The Journal of Men's Studies*, 31(1), 108–129. <https://doi.org/10.1177/10608265221101383>

Adolescence: An Anatomy of a Crime, Or the Digital Cultural Trajectory of Father-Son Relationships

Extended Abstract

The growing dominance of digital culture over everyday life has profoundly reshaped family institutions and transformed the meanings attached to roles within them. Digitalization influences far more than communication practices or access to information; it reorganizes parental responsibilities, redefines relational boundaries, and alters the hierarchies through which authority and care are distributed within the household. Within this shifting landscape, fatherhood, which has long been positioned as a secondary or supportive role in many cultural contexts, has become an increasingly visible and contested site of tension. In an era where children's social, emotional, and cognitive development is deeply embedded in digital environments, the capacity of fathers to engage with these environments and sustain meaningful relationships with their children has emerged as a critical area of inquiry.

This study focuses on the father within a family structure transformed under the domestic dominance of digital culture, with particular attention to father-child relations and, more specifically, father-son communication. Rather than approaching fatherhood as a stable or normative parental role, this study conceptualizes it as a multilayered social practice shaped by masculinity, authority, protection, vulnerability, and emotional labor. This approach makes it possible to interrogate how fatherhood is narratively constructed and problematized through popular media representations. From this perspective, the four-episode British miniseries *Adolescence* (2025), which attracted widespread global attention upon its release on Netflix, was selected as a compelling case study for examining contemporary anxieties surrounding fatherhood.

This research was conducted using a qualitative

case study design. All four episodes of the series were analyzed through document analysis and subjected to thematic analysis. Throughout the analytical process, narrative continuities, recurring meaning patterns, and relational dynamics between the characters were systematically coded and organized into overarching themes. The study focuses on two father figures -Eddie Miller and Detective Luke Bascombe- and their respective relationships with their sons, Jamie and Adam. These relationships are examined comparatively in relation to generational differences, models of fatherhood, emotional proximity, and varying degrees of engagement with digital culture.

The findings suggest that fatherhood in digital culture lies along a deep and often unstable fault line. As exemplified by Eddie Miller, a traditional model of protective fatherhood grounded in physical safety and presence struggles to recognize and respond to the invisible risks embedded in digital environments. Eddie's paternal identity is shaped by a strong commitment to shielding his son from external dangers; however, this commitment remains focused on the physical world and prevents him from perceiving the ideological, psychological, and cultural influences that shape Jamie's online experiences. Communication between fathers and sons is shaped by performance-based expectations and conventional norms of masculinity, which gradually erode emotional closeness. Jamie's persistent desire to secure his father's approval develops within this emotionally constrained space and ultimately becomes entangled in a tragic trajectory involving violence and criminality. Through this narrative arc, the series exposes the limitations of analog fatherhood under digital conditions and demonstrates how well-intentioned parental practices can yield devastating outcomes when they fail to engage with the realities of digital life.

Luke Bascombe represents a different fracture within contemporary fatherhood. Closely aligned with his professional identity and emotionally distant from his parental role, Bascombe initially

maintains a reserved and controlled relationship with his son. This position is destabilized when he confronts his own inadequacy in the face of Adam's familiarity with digital platforms and online cultural codes. This moment of recognition marks a turning point in the father-son relationship, as the assumption that parental guidance flows in only one direction gives way to a process of reverse learning. The knowledge acquired from his son informs both the progression of criminal investigation and the reconfiguration of their emotional bond. Through this narrative, *Adolescence* foregrounds the transformative potential of digital guidance and suggests that fatherhood is more productively understood as an adaptive and reflexive practice rather than a fixed authoritative position.

The broader discussion emerging from this study challenges the conventional understanding of fatherhood as a stable set of predefined roles. Digital culture compels a rethinking of paternal responsibility that extends beyond authority and protection to attentiveness, accompaniment, and emotional accessibility. The series illustrates that relational ruptures deepen when fathers remain disconnected from their children's digital lives, while those who develop an awareness of digital environments and cultivate guidance capacities are better positioned to reduce generational distance and repair strained relationships. In this sense, digital literacy becomes intertwined with emotional literacy, reshaping the conditions under which paternal care is meaningfully enacted.

In conclusion, this study argues that fatherhood in the digital age requires sustained critical reflection as a parenting practice. Its viability depends on fathers' ability to recognize the conditions produced by digital culture, remain open to learning, and cultivate a high degree of self-reflexive awareness in their children. The narratives presented in *Adolescence* underscore that paternal intention alone is insufficient when disconnected from communicative competence and contextual understanding. By examining fatherhood through the lens of

media representation and digital culture, this study contributes to ongoing debates within fatherhood and masculinity scholarship and offers a conceptual framework for future research on family relationships in increasingly digitized societies.

Yazar Bilgileri

Author Details

1-Yunus ERGEN, Dr. Öğr. Üyesi, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi,
yergen@gmail.com

Destekleyen Kurum/Kuruluşlar

Supporting-Sponsor Institutions or Organizations

Herhangi bir kurum/kuruluştan destek alınmamıştır. **None**

Çıkar Çatışması

Conflict of Interest

Herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.
None

Kaynak Göstermek İçin

To Cite This Article

Ergen, Y. (2026). Adolescence: Bir suçun anatomisi yahut baba-oğul ilişkilerinin dijital kültürel serencamı. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi* (73), 64-84, <https://doi.org/10.47998/ikad.1850982>.